

Rondetafelgesprek Flexibilisering onderwijstijd

14 april 2016

Position paper Ouders & Onderwijs

Kwaliteit is een randvoorwaarde bij de inrichting van het onderwijs. Ouders vragen keuzemogelijkheden. Flexibele schooltijden bieden ruimte voor vorm van onderwijs op maat en passend onderwijs. Onder ouders bestaat een behoefte aan de optie van compensatie-uren of -dagen. Aanpassing van de onderwijstijden op een school vraagt om een zorgvuldig overlegproces

Randvoorwaarde voor het onderwijs is kwaliteit

Op een aantal scholen waar experimenteel de schooltijden werden losgelaten, zakte de kwaliteit van het onderwijs door het ijs, zo blijkt uit de brief van de staatssecretaris van OCW aan de Kamer van 19 januari 2015. Dat kan natuurlijk niet de bedoeling zijn. De gepresenteerde onderzoeken maken duidelijk dat flexibilisering van de onderwijstijd een andere organisatie van het onderwijs en de school vraagt. Dat geldt overigens voor meer aspecten van onderwijsvernieuwing: vernieuwing is een organisatievraagstuk. Scholen hebben daarbij baat bij ondersteuning. Ouders & Onderwijs herkent zich in dit opzicht in verlenging van het experiment flexibilisering onderwijstijd, waarbij we pleiten voor uitbreiding van het experiment, zodat meer scholen kunnen meedoen.

Ouders vragen keuzemogelijkheden

De schooltijden zijn voor ouders praktisch een heel belangrijk thema, vanwege de directe samenhang met de situatie thuis en met de werkzaamheden van de ouders. Geen gezin is hetzelfde. Soms is één ouder de kostwinner, soms werken beide ouders, parttime, full time. Een deel van de kinderen gaat na school naar de opvang. Andere zijn thuis. Niet elke school hoeft in alle varianten te voorzien. Het is wel belangrijk dat er keuzemogelijkheden zijn. Dat kan handen en voeten krijgen door variëteit van scholen. In een grotere woonplaats kan dat. Wellicht is er nog een school die het traditionele rooster kent, een andere school met een 5-gelijke dagen model, een integraal kindcentrum en misschien een school met flexibele schooltijden. Een dergelijk gevarieerd aanbod vraagt overleg en enige afstemming, niet per se planning van bovenaf.

Flexibele schooltijden bieden ruimte voor onderwijs op maat en passend onderwijs

De ervaringen van bijv. De School in Zandvoort laten zien dat uiteenlopende kinderen daar onderwijs kunnen volgen. Een kind dat 's ochtends thuis eerst zorg nodig heeft, kan later naar school komen. Leerlingen kunnen op hun eigen tijden, naar hun eigen behoeften en in hun eigen ritme leren. In het kader van passend onderwijs en maatwerk is dat een wenselijke ontwikkeling.

Behoeft aan compensatiedagen

Ouders & Onderwijs ziet onder ouders een behoefte aan de optie van compensatie-uren of -dagen. Compensatiedagen zijn uren die boven het wettelijk vereiste aantal onderwijs- uren gemaakt worden en op een ander moment gecompenseerd mogen worden. Zij gaan daarmee niet ten koste van de wettelijk verplichte onderwijstijd. Compensatiedagen kunnen daarmee ook enige flexibiliteit bieden op scholen met een traditioneel rooster of een 5-gelikedagen-model.

In een peiling van Ouders & Onderwijs rond alternatieven voor de nieuw verplichte tweede week meivakantie bleek voor 49% van de ouders de voorkeursoptie om deze 5 dagen flexibel over het jaar te kunnen opnemen. De rapporten die de staatssecretaris op 19 januari 2015 naar de Kamer stuurde, laten zien dat het bieden van compensatie-uren zo uitpakt dat minder bijzonder verlof wordt gevraagd. Met compensatie-uren hebben ouders zelf wat ruimte om het onderwijs af te stemmen op hun kind. Gaat het een keer niet zo lekker dan is een snipperdag mogelijk, zonder dat ziek melden aan de orde is. Compensatie-uren kunnen er ook aan bijdragen dat mensen iets gespreider op vakantie gaan.

Aanpassing van de onderwijstijden op een school vraagt om een zorgvuldig overlegproces

Ouders & Onderwijs hoort van ouders dat bij aanpassing van schooltijden nog wel eens wat mis gaat.

Signalen die vaker terugkomen:

1. Scholen voeren soms een rooster in waarin nog een halfuur beschikbaar is voor de lunch. Daarmee is naar huis gaan feitelijk onmogelijk. Tegelijk wordt wel een financiële bijdrage voor de lunch opgelegd. In de context van een continuooster mag die bijdrage enkel vrijwillig zijn.
2. Op scholen waar ouders graag het gesprek aan willen gaan over het aanpassen van de roostertijden, ervaren zij soms tegenwerking. De schoolleiding benut soms haar machtspositie om de ouderraadpleging tegen te houden die hoort bij wijziging van de roostertijden.

Aanpassing van de onderwijstijden op een school vraagt om een zorgvuldig overlegproces, waarin schoolleiding, leerkrachten en ouders proberen tot gemeenschappelijke oplossingen te komen.

Voor nadere informatie kan contact worden opgenomen met Peter Hulsen, directeur Ouders & Onderwijs
M. 06-11882660
T. @Peter_Hulsen
E. peter.hulsen@oudersonderwijs.nl